ΑΙΩΝΟΒΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

Λαϊκὸ Πανεπιστήμιο στὴν Πάτρα ἐπὶ 100 χρόνια ἡ «Σχολὴ Λαοῦ»

Ἡ ἱστορία της ἀπὸ τὰ δημοσιεύματα τοῦ πατραϊκοῦ Τύπου

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΕΦΙΛΟΞΕΝΗΣΕ ΕΞΟΧΟΥΣ ΑΝΔΡΑΣ

Ὅπως ἔχει προαναγγελθῆ, ἡ Διακίδειος Σχολή Λαοῦ στις 9 Ἰανουαρίου θά γιορτάση τά 100 χρόνια της. Ἡ ζωή καί ἡ προσφορά τοῦ αἰωνόβιου πνευματικοῦ σωματείου ἀντικατοπτρίζεται στίς σελίδες τοῦ Πατραϊκοῦ Τύπου. Ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τῆς Σχολῆς παρουσιάζουμε ἕνα ἀπάνθισμα ἀπό δημοσιεύματα Πατρινῶν ἐφημερίδων τοῦ περασμένου αἰῶνος:

Ὁ «Φοίνιξ» τῶν Πατρῶν τῆς 12.11.1871 μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἀπό διετίας ἤδη ἐγένοντο εἰς τόν Ἐμπορικόν Σύλλογον «ἑσπεριναί διδασκαλίαι ποικίλων γνώσεων μέ εἴσοδον ἐλευθέραν». Εἴθε, ἐπιλέγει, νά ἐπανέλθη ἡ προτέρα πρός ἀκρόασιν... προθυμία». Ἡ αὐτή ἐφημερίς (φύλλον 9.3.1873) ἀναφέρει μίαν ἀπό τάς διαλέξεις, τήν τοῦ εἰς Πάτρας Λάϋνς περί ἡλιακοῦ συστήματος.

Τήν Σχολήν Λαοῦ ἵδρυσεν ὁ τότε ἀρτισύστατος Ἀχαϊκός Σύλλογος (πρόεδρος Γ. Παναγόπουλος, Γραμματεύς ὁ Ἠλ. Κ. Δόξας) καί ὁ ἁγιασμός τῶν ἐγκαινίων ἔγινε τό ἑσπέρας τῆς Δευτέρας 10 Ἰανουαρίου 1877. Εἶχον προηγηθῆ αἱ διαλέξεις τοῦ ἰατροῦ Διαμαντοπούλου περί πολυτελείας καί λιτότητος (Μίνως 16.10. 1876) καί τοῦ Σταμ. Θεοχάρη περί ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ (Μίνως 23.10.1876) «Καί ὁ Ἀχαϊκός σύλλογος, ἔγραφεν ὁ «Μίνως» Πατρῶν τῆς 14.1 1877, ἐμφορούμενος ὑπό τῶν αὐτῶν ὑγιῶν ἀρχῶν καί ἀνομολογῶν ὡς ἕν μέσον τῆς εὐημερίας τήν σύστασιν Σχολείου τοῦ Λαοῦ, καθιέρωσεν ἐν τῷ καταστατικῷ του ταύτην, ἐπί τούτῳ δέ διώρισεν ἐπιτροπήν συγκειμένην ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου κ.κ. Ν. Λέοντος, προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, Γ. Παπαδημητρίου, Α. Σταυροπούλου, Α. Τσάμη, Ν. Πετροπούλου, Ἰωαν. Παπαστεφάνου, Γ. Ἀσημακοπούλου, Ν. Πανταζῆ καί Ν. Ἀργυριάδου, ἥτις ἀξιεπαίνως ἐργασθεῖσα, κατήρτισε τό σχολεῖον, ἐνῷ θέλουσι διδάσκεσθαι τά χρήσιμα τῷ λαῷ μαθήματα...». Οἱ πρῶτοι διδάξαντες εἶναι οἱ γυμνασιάρχης Γ. Παπαδημητρίου (Ἱστορία), καθηγητής Γ. Παπατζαζησᾶς (Χριστ. Διδασκαλία), δικηγόροι Ἀνδρ. Τσάμης (Ἐμπορικόν Δίκαιον), Γ. Παναγόπουλος (Διοικητικόν Δίκαιον), Σταμ. Θεοχάρης (Πολιτ. Οἰκονομία) καί ἰατρός Κ. Ἀλεξάνδρου (Ὑγιεινή). «Μίνως» 1)1)77.

Ἐπρόκειτο λοιπόν περί εἴδους λαϊκοῦ Πανεπιστημίου, ὅπως λέγομεν σήμερον. Κατά τάς Κυριακάς ἐγίνοντο διαλέξεις. Τήν πρώτην ἔκαμεν ὁ δικηγόρος Ἀντων. Πράπας περί Θεάτρου καί κωμῳδίας καί τήν ἑπομένην Κυριακήν ὁ δικηγόρος καί πολύγραφος συγγραφεύς τῶν Πατρῶν Σταμ. Θεοχάρης, «περί ἐργατικῆς τάξεως» (Ἐφ. Ἀχαΐα «15.1.1877»). Ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ Ἀχαϊκοῦ Συλλόγου, γράφει ὁ Μίνως, εἶναι ὑπερτέρα ἐπαίνων καί περιποιεῖ αὐτῷ μεγίστην τιμήν... Ὁ λαός τῶν Πατρῶν, ὁ κατά τήν κρίσιν ἡμῶν τοσαύτην ἀνάγκην ἔχων πνευματικῆς προόδου καί στηρίξεως, νομίζομεν ὅτι εὑρίσκει ἤδη ἕνα πόθον αὐτοῦ ἐνσαρκούμενον» «γράφει ὁ Μίνως. Ἡ αὐτή ἐφημερίς (φύλλον 23.1.1877) ἀναφέρει ὅτι ἡ αἴθουσα ἦτο πάντοτε γεμάτη». Συγχαίρομεν λοιπόν τόν λαόν ἐπί τοῖς αἰσθήμασί του τούτοις καί οὐδαμῶς ἀμφιβάλλομεν ὅτι ταῦτα μετά τοῦ αὐτοῦ ἐνθέρμου ζήλου θέλουν ἐξακολουθήσει...». Ἀκροαταί εἶναι πλεῖστοι κληρικοί, ὑπάλληλοι, ἐπιστήμονες, ἔμποροι, βιομήχανοι, οἱ φοιτηταί καί οἱ μαθηταί, ἀκόμη δέ κυρίαι καί δεσποσύναι προσέρχονται καί λαμπρύνουν τήν αἴθουσαν». Ὑπῆρχον εἰδικαί ἕδραι διά τάς κυρίας («Μίνως» 29.1.1877). Ἡ ἐφημερίς «Γερμανός» γράφει τήν 22.1.1877: «Αἱ ἑσπεριναί διδασκαλίαι τοῦ ἐνταῦθα συσταθέντος ὑπό τοῦ Ἀχαϊκοῦ Σχολείου τοῦ λαοῦ ἐξακολουθοῦν τακτικῶς. Ἡ ἐν αὐτῷ συρροή πάσης τάξεως πολιτῶν ἀποδεικνύει πόσον ὁ κόσμος διψᾷ τοιαύτας κοινωφελεῖς κατά πάντα διδασκαλίας».

Ἤρχισεν ἡ λειτουργία, ἀναγγέλλει ἡ ἐφημερίς «Τοξότης» τῆς 12.1.1877. Τά μαθήματα εἶναι ἑσπερινά, ὁμοίως καί αἱ κατά Κυριακήν διαλέξεις. Γίνονται εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ Ἀχαϊκοῦ Συλλόγου. Τάς ἐγκωμιάζει καί ὁ «Φορολογούμενος» τῆς 28.1. 1877.

Τό φθινόπωρον τοῦ 1882 τήν Σχολήν Λαοῦ παραλαμβάνει ὁ Σύλλογος ἀλληλοβοηθείας τῶν ἐργατῶν «ἡ Ὁμόνοια» (ἐφ. «Ἐργάτης» 11.10.1882). Πάλιν ὁ Σταμ. Θεοχάρης ἐπί κεφαλῆς καί πολύς κόσμος τρέχει. «Ἐπαινετός ζῆλος» κατά τήν ἐφημ. «Ἐπί τά πρόσω» (φύλλα 20 καί 27)10)1882 καί 3.11.1882). Καί ἡ ἐφημ. «Ἑλληνική Ἐπανάστασις» τοῦ Ἀνδρ. Ρηγοπούλου, συγχαίρει «τήν ἀξιότιμον ἐφορίαν» (φύλλ. 23.10.1882 καί 7 11.1882). Μετεφέρθη ἡ Σχολή εἰς τό ἐκπαιδευτήριον Β. Χρυσανθοπούλου (ἐφ. «Ἐργάτης» 11.11.1882 καί 2.12.1882), ἀπέναντι τοῦ φαρμακείου Ι. Βλάχου. Μετά τόν ἁγιασμόν ὡμίλησεν ὁ Σταμ. Θεοχάρης καί ὁ λόγος του δημοσιεύεται εἰς τόν «Ἐργάτην» 28.10.1882. Τώρα μεταξύ τῶν ἐπιτελῶν τῆς κινήσεως καί ὁμιλητῶν εἶναι καί ὁ ἰατρός Χρ. Κορύλλος («Φορολογούμενος» 29.10.1882, «Μεταρρύθμισις» 12.1.1883).

Τό 1883 μεταφέρεται εἰς τό ἐκπαιδευτήριον Πορφυροπούλου καί ἡ Ἐθνική ἑορτή τελεῖται μέ λόγον τοῦ Χρ. Κορύλλου («Φορολογούμενος» 15.3.1883). Ἐπί τῶν ἐρειπίων τοῦ Ἀχαϊκοῦ Συλλόγου ἱδρύεται ἡ Ἑταιρεία τῶν φίλων τοῦ λαοῦ (Ἐφημ. «Φανός» 25.5.1883). Ἡ ἐφημερίς εἰς τό φύλλον της τῆς 4.6. 1883 ἐπιτίθεται κατ' αὐτῆς καί ζητεῖ τήν Σχολήν νά παραλάβη ὁ Σύλλογος τῶν νέων «ἡ Βελτίωσις». Ὁ «Φορολογούμενος» εἰς τό φύλλον τῆς 23.12.1883 γράφει ὅτι ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου συνέστη «Ἑταιρεία τῶν φίλων τοῦ λαοῦ» πρός διατήρησιν τῆς Σχολῆς Λαοῦ. Ἐπαναλαμβάνει τά μαθήματα τόν Ἰανουάριον 1884. («Ἐπί τά πρόσω» 1.1.1884). Ὁμιλοῦν συχνά οἱ Σταμάτης, Κορύλλος καί καυτηριάζεται καθηγητής τῶν θρησκευτικῶν τοῦ Γυμνασίου, ὁ ὁποῖος ἀπέφυγε νά διδάξη («Ἐπί τά πρόσω» 18 καί 25. 1.1884).

Γίνεται ἔκκλησις καί πολλοί εἰσφέρουν διά τήν λειτουργίαν της. Ὁ Δῆμος Πατρέων ἔδωσε 300 δραχμάς («Ἐπί τά πρόσω» 15 καί 22.2.1884). Εἰς τό φύλλον τῆς 29.2.1884 εὐχαρίστως μανθάνουν ὅτι ἐπεκτείνεται ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν της, μέ ὡραίας ὁμιλίας, ἐθνικάς ἑορτάς κλπ.) Καί ἡ «Ἐποχή» τῆς 29.2.1884 τονίζει τήν προθυμίαν τῶν Πατρῶν νά ἐνισχύσουν τήν Σχολήν. Ἡ 25η Μαρτίου ἑορτάζεται μέ λόγον τοῦ ἰατροῦ Χρ. Κορύλλου ἐφόρου της, ὁ ὁποῖος καί ἐκτυποῦται ἐν Πάτραις εἰς ἴδιον τεῦχος («Ἐπί τό πρόσω» 21 καί 28.3.1884 καί «Φορολογούμενος» 30.3. 1884). Ὁμιλεῖ ἀπό τοῦ βήματός της καί ὁ ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν Νικηφόρος καί λήγουν τόν Ἀπρίλιον αἱ ἐργασίαι της «Ἐπί τά πρόσω» 28.3.1884 καί 4. 4.1884, «Ταχυδρόμος» 2.4. 1884).

Ἀπό τῆς Κυριακῆς 28.10. 1884 ἐπαναλαμβάνονται τά μαθήματα τῆς Σχολῆς καθ' ἑκάστην 6—7 μ.μ. («Φορολογούμενος» 26.10.1884). Διάλεξιν ἔκαμεν ὁ ἰατρός Σκλαβοῦνος ἐπιτυχῶς (ἐφημ. «Τάξις» 27.10. 1884 καί 11.11.1884 καί ὁ καθηγητής Δ. Ζαλοῦχος («Φορολογούμενος» 24.2.1884). Ἱεροκῆρυξ τῆς Σχολῆς εἶναι ὁ Εὐσέβιος Ματθαιόπουλος, ἀρχιμανδρίτης, ὁ μετέπειτα ἱδρυτής τῆς Ἀδελφότητος θεολόγων «Ζωή», ὁμιλῶν ὡς «Ἱεροκῆρυξ» τῆς Σχολῆς τοῦ Λαοῦ καί εἰς τούς ναούς τῆς πόλεως τάς Κυριακάς («Φορολογούμενος» 30.11.1884) Τάς ὁμιλίας των εἰς τήν Σχολήν οἱ ἀρχιμανδρῖται Ἠλ. Βλαχόπουλος καί Ματθαιόπουλος ἐκδίδουν εἰς περιοδικόν «Φωνή τοῦ καθήκοντος» («Φορολογούμενος» 14. 12.1884). Διά τάς ὁμιλίας των βλ. «Τάξιν» 15.12.1884, «Ἐπί τά πρόσω» 29.12.84 καί «Φανός» 28.12.1884).

Ἡ Σχολή λειτουργεῖ τακτικῶς «ὡς κοινωνικόν εὐεργετικόν ἵδρυμα» («Τύπος» 20.1.1885). Περί ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου δίδει δύο ὁμιλίας ὁ ἰατρός Κορύλλος («Φορολογούμενος» 18. 1.1885) καί εἶναι μόνη ἡ Σχολή τοῦ Λαοῦ, ἡ ὁποία ἑώρτασε τήν 25 Μαρτίου, ἄλλως ἡ ἐθνική ἑορτή θά παρήρχετο ἀπαρατήρητος («Ταχυδρόμος» 28.3 1885 καί «Τύπος» 5.4.1885). Ὁ Σταμ. Θεοχάρης τῆς Σχολῆς δι' ἀνακοινώσεώς του διαμαρτύρεται, διότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος δέν ἐμερίμνησε περί αὐτῆς, δύο δέ πολῖται συνεπλάκησαν διά λίθων περί τῆς Σχολῆς («Φορολογούμενος» 25.11.1885).

Τό 1886 διοργανώνεται λαχεῖον ὑπέρ τῆς Σχολῆς καί ἐκ τοῦ προϊόντος του ἠγοράσθησαν 40 μετοχαί τοῦ Πατριωτικοῦ δανείου (Φορολογούμενος 17.1.1886) Ἡ Ἐφορεία της καταρτίζεται ἐκ τῶν Χρ. Κορύλλου ἰατροῦ,

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἡ θρησκεία καὶ οἱ νέοι

Ὑπὸ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Φιλολόγου βοηθοῦ γυμνασιάρχου

Ἡ θρησκευτική ἀγωγή, ἡ ὠφελιμότης τῆς θρησκείας εἶναι καταφανής. Ἡ ὅλη ἐκπαιδευτική νομοθεσία ἔχει θρησκευτική πλαισίωση καί τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν διδάσκεται εἰς τά σχολεῖα. Καί ἀπό σχολικῆς καί ἐξωσχολικῆς πλευρᾶς ἡ θρησκεία ἀποτελεῖ δύναμη θαυμάσια, ἴσως τήν μοναδική καί σπουδαία.

Στούς νέους εἶναι ἀνεπτυγμένο τό θρησκευτικό συναίσθημα. Τώρα τελευταῖα παρά τίς διακηρύξεις ὀργανώσεων καί ὁμάδων μέ περιεχόμενο ἀντιθρησκευτικό καί ἀναρχομηδενιστικό παρατηρεῖται μία μεγάλη στροφή πρός τήν θρησκευτική παράδοση καί τόν Χριστιανισμό, ἰδιαίτερα μεταξύ τῆς νεολαίας.

Εἶναι λάθος τῶν μεγάλων νά θεωροῦνται πολλοί ἀπό τούς νέους μας ὡσάν ἄθρησκοι. Καί ἄν φυσικά ὑπάρχουν νέοι που φέρονται ἀντιθρησκευτικῶς τοῦτο ὀφείλεται στό ὅτι σέ πολλούς δέν ἐδόθησαν οἱ κατάλληλες εὐκαιρίες διά νά διαθερμανθῆ ἡ θρησκευτική πίστις καί κλίσι τους.

Ἄλλως τε τό θρησκευτικό συναίσθημα εἶναι ἔμφυτο στήν θρησκευτική ψυχή. Ὁ νέος ἄνθρωπος γενικά ἔχει μεταφυσικές ὁρμές, οἱ ὁποῖες τόν παρωθοῦν νά συνάψουν ἕνα σύνδεσμο μέ ἐκεῖνο πού ἀποτελεῖ πηγή τῆς ζωῆς.

Ἡ μεταφυσική συγκίνηση ἀποβαίνει κίνητρο ἰσχυρό στίς κοινωνίες καί τά ἄτομα καί γίνεται ὑπόθεση σοβαρή καί ὑπέρτερη. Σάν χαρακτηριστικά στοιχεῖα ἔχει τό μυστηριακό στοιχεῖο τό ὁποῖο νοεῖται ὡς ἀπορρέον ἀπό δύναμη μεγάλη εἶναι ἡ συναισθηματική πλευρά. Βέβαια ἡ θρησκευτική πίστη ἐκφράζεται μέ παραστάσεις, μέ σύμβολα, μέ διδασκαλίες καί δόγματα, αὐτή εἶναι ἡ λογική πλευρά. Ὅταν ἡ θρησκεία ἐκδηλώνεται ὁμαδικά ὁδηγεῖται σέ πράξεις λατρείας καί τελετουργίας (αὐτή εἶναι ἡ βουλητική πλευρά). Σέ κάθε θρησκεία ὡρισμένα πρόσωπα αἰσθάνονται ἐντονώτερα τά βιώματα καί καταγίνονται στή διακονία τοῦ Θεοῦ μέ τήν λατρεία εἶναι τό ἱερατεῖον. Σέ κάθε εἶδος θρησκείας ἔχουν καθιερωθῆ τόποι, ὅπου τελοῦνται οἱ θρησκευτικές τελετές καί ἑορτές (ναοί, ἱερά, ἄλση). Εἰς ὅλους τούς λαούς οἱ ὑφές τῆς θρησκευτικότητος εἶναι ἀνάλογες μέ τόν τρόπον ζωῆς, ὅπως ἡ ζωολατρεία, πανθεϊσμός, πολυθεϊσμός, μονοθεϊσμός κ.λ.π.

Ὁ Χριστιανισμός συνθέτει τό τελειότερον θρήσκευμα, ὁ δέ ὅλος ὁ πολιτισμός τῆς δύσεως ἔχει νόημα χριστιανικόν καί Ἑλληνικόν. Ἡ πλήρης ἐκδίπλωσι πρός τήν Χριστιανική θρησκεία γίνεται μέ τήν ἐμβάθυνση, μέ τήν οἰκείωση στά νοήματα περί κόσμου καί ζωῆς, μέ τήν λατρεία καί τόν πλούσιο συμβολισμό.

Ὑπάρχουν νέοι οἱ ὁποῖοι ἀρνοῦνται τήν θρησκεία, δέν τήν θέλουν σάν στοιχεῖο τῆς ἀνάπτυξεώς των, τῆς ἀνώτερης των. Τούς σκανδαλίζει τό δόγμα πού δέν ἱκανοποιεῖ τό λογικόν τους.

Τά δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ τά εὑρίσκουν παράλογα, διότι ἀντιτίθενται στήν λογική.

Εἰς τόν τομέα αὐτόν χρειάζεται φωτισμένη ἀγωγή καί προσπάθεια νά διδαχθοῦν οἱ νέοι ὅτι τά δόγματα εἶναι θέμα πίστεως ἀξία τοῦ λογικοῦ καί ὅτι πρέπει νά ἀπορρίπτεται. Ἐνδότερα σκιρτήματα στούς νέους μας ὑπάρχουν καί ἐνδόμυχα θρησκευτικά διαφέροντα.

Χρειάζεται σωστή χειραγωγία, διότι λαθεμένη ἀγωγή δημιουργεῖ κίνδυνο παρεκκλίσεως καί διαστροφῆς. Ἔχασαν πολλοί νέοι τή θρησκευτική φλόγα καί πίστη καί ἀπέβαλαν τίς χριστιανικές τους πεποιθήσεις διότι ἀκατάλληλοι καί ἐγωϊστικοί θρησκευτικοί ὁδηγοί ἀνέλαβαν νά τους διαφωτίσουν καί νά τούς καθοδηγήσουν, χωρίς νά εἶναι προπαρασκευασμένοι γιά ἕνα τέτοιο ἔργο.

Βέβαια οἱ νέοι προβληματίζονται καί στοχάζονται καί θέλουν νά ἀναθεωροῦν νά δοκιμάζουν τούς θεσμούς. Θά πρέπει νά τούς τονισθῆ ὅτι σέ κάθε θρησκεία κυριώτερα στήν χριστιανική θρησκεία ὑπάρχουν βασικοί πυρῆνες. Ἐγγίζει ἡ θρησκεία τό βάθος τοῦ εἶναι ὅτι ὑπάρχει ἕνας νοῦς πού διακοσμεῖ τά πάντα, ὅπως διδάσκει ὁ Ἀναξαγόρας, ὁ Ξενοφάνης, ὁ Ἡράκλειτος, ὁ Παῦλος, ὑπάρχει πρόνοια ἀγρυπνοῦσα (Σωκράτης), ὑπάρχει ἡ ὁδός γιά τό θεό εὐσέβεια ὅπως διδάσκει ὁ Πυθαγόρας ἀλλά καί ὁ Παῦλος καί ἀνταπόδοσις ὅπως ὁ Πλάτων λέγει: Ἡ χριστιανική θρησκεία, παρέχει τήν τελική διατύπωση γιά τήν πίστη ἑνός Θεοῦ, περί προνοίας, περί ἀθανασίας καί ἀνταποδόσεως.

Τό θέμα σχέσεων θρησκείας καί νεότητος εἶναι δύσκολο καί λεπτό καί ἀπαιτεῖται ὑπεύθυνη ἀντιμετώπιση ἀπό τήν Πολιτεία καί τήν Ἐκκλησία.

Τό πνεῦμα τοῦ φανατισμοῦ καί τῆς μισαλλοδοξίας πού χαρακτηρίζει πολλούς Χριστιανούς καί λαϊκούς, εἶναι ξένοι πρός τό ἀληθές πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ.

Τό ἀληθινό νόημά του δέν εἶναι μόνον δόγμα, ἀλλά καί πράξεις καί ζωή. Οἱ τῆς κοινωνίας καί Ἐκκλησίας, οἱ ἐκπαιδευταί καί οἱ ἱερεῖς θά ἐπιβάλλουν τήν πίστιν θά τήν ἐμπνεύσουν πρός τούς νέους μέ ἀγάπη καί κατανόησιν καί τό παράδειγμα.

Πολλοί νέοι δέν ἀκολουθοῦν τόν Χριστιανισμόν ὄχι διότι δέν πείθονται ἀπό τίς ὑπερφυσικές ἀλήθειες του τόσον, ὅσον διότι δέν ἐμπνέονται ἀπό τό παράδειγμα καί τήν διαγωγή τῶν λειτουργῶν τους.

Οἱ νέοι τῆς χώρας πρέπει νά ἐννοήσουν ὅτι τό εὐτυχέστερο συμπλήρωμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι ἡ χριστιανική θρησκεία καί μάλιστα ἡ Ὀρθοδοξία. Ἡ Ὀρθοδοξία συνυφασμένη μέ τό Ἑλληνικό πνεῦμα κατά τρόπο ἄρρωστο σέ κοινούς ἀγῶνες καί θυσίες, σέ στιγμές περιπετειῶν καί δόξης συνθέτει τόν ὑπεροχώτερο χαρακτῆρα σχολικῆς παιδείας καί ἐξωσχολικῆς ἀγωγῆς. Στίς ἡμέρες μας ὅπου ρεύματα ἰδεολογικά καί συγχυτικά αὐλακώνουν τό μέτωπο τοῦ κόσμου οἱ νέοι ἠμποροῦν νά εὕρουν σωστόν προσανατολισμόν μέσα στή θρησκευτική ἀτμόσφαιρα ὅπου ἡ πραγματική ἀνάδειξή του θά εἶναι ἀσφαλής καί βεβαία.

ΔΗΜ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ ΡΟΛΩΝ ΟΙΚΙΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΤΟΥΧΑ
Εὔχεται ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ στὴν πελατεία του
ΤΗΛΕΦ. 421-040

ΣΙΔΕΡΕΝΙΟΙ ΤΟ 1977
ΕΥΧΟΜΕΘΑ ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ
ΠΕΛΑΤΑΣ ΦΙΛΟΥΣ ΚΑΙ ΕΧΘΡΟΥΣ ΜΑΣ
Γ. & Ν. ΦΡΑΓΚΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ
(ΣΙΔΗΡΩΝ & ΛΑΜΑΡΙΝΩΝ)
ΤΣΑΟΥΣΗ—ΡΟΪΤΙΚΑ ΠΑΤΡΩΝ

«ΠΑΡΙΖΙΑΝΑ»
28 ΧΡΟΝΙΑ
Χίλιες θερμὲς εὐχὲς

Τὸ Ἐμπορορραφεῖον
ΜΙΧ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
Εὔχεται εἰς τοὺς πελάτας του
Χρόνια Πολλὰ
καὶ Εὐτυχισμένο τὸ 1977

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ
ΚΑΝ-ΚΑΝ
Καὶ ἡ ὀρχήστρα
ΤΑΚΗ ΜΠΕΖΑΪΔΕ
Σᾶς εὔχονται χρόνια πολλὰ
κι' εὐτυχισμένος
ὁ καινούργιος χρόνος 1977
Διεύθυνσις Α)ΦΟΙ ΚΟΖΗ

Τὰ καταστήματα
ΜΑΚΗΣ ΑΝΤΖΟΥΛΑΤΟΣ
('Αθανασίου Διάκου)
Εὔχονται εἰς τοὺς φίλους καὶ πελάτας των
Εὐτυχισμένος
ὁ Καινούργιος Χρόνος

ΕΞΟΧΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
ΤΑ "ΠΛΑΤΑΝΙΑ"
Ο ΣΑΚΗΣ
ΠΑΡΑΛΙΑ ΨΑΘΟΠΥΡΓΟΥ
ΤΗΛΕΦ. 931-402
●
Σᾶς περιμένουμε καθημερινῶς στὸ ἀναμμένο ΤΖΑΚΙ μας γιὰ φρέσκο ΨΑΡΙ, μπριζόλες στὰ κάρβουνα καὶ φετεινὸ μοσχούδι παραγωγῆς μας, μπουργέτο κακαβιᾶ καθημερινῶς μετὰ προηγουμένην τηλεφωνικὴν παραγγελίαν
ΤΗΛΕΦ. 931-402
ΠΛΑΤΑΝΙΑ ὁ ΣΑΚΗΣ
ΔΙΟΝ. ΓΚΑΔΟΛΟΥ
ΠΑΡΑΛΙΑ ΨΑΘΟΠΥΡΓΟΥ

Χαλιὰ "ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ"
Μάλλινοι τάπητες Πολυτελείας
Συγκεντρώνουν:
* ΓΝΗΣΙΑ ΥΛΙΚΑ
* ΠΕΛΟΣ ΠΙΚΝΟΤΑΤΟΝ
* ΒΑΡΟΣ ΑΣΥΓΚΡΙΤΟΝ
* ΠΑΡΘΕΝΟ ΜΑΛΛΙ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ
φλοκάτη "ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ"
Γνωστὴ πλέον εἰς ὅλους ὁλόμαλλη μὲ ἁγνὸ παρθένο μαλλί
ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΥΙΩΝ ΙΩΑΝ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ Ο.Ε.
ΕΡΜΟΥ 104 • ΕΡΜΟΥ 111 • ΕΡΜΟΥ 115 • ΠΑΤΡΑΙ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ 277-197 & 272-131

ΝΕΟΝ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΓΟΥΒΗ
ΚΑΝΑΚΑΡΗ 189—ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ
★ Παιδικὰ ὀρθοπεδικὰ ὑποδήματα
★ Πέλματα πλατυποδίας
★ Κάλτσαι, Καλσόν, Κιρσῶν, Φλεβίτιδος Γερμανίας σὲ ὅλα τὰ μεγέθη καὶ χρώματα
★ Ἐπιγονατίδες, ἐπιστραγαλίδες
★ Ζῶναι ὀσφύος, ἰσχυαλγίας, Δισκοπαθείας Νέου τύπου αὐτοκόλλητες θεραπευτικὲς
★ Ζῶναι κοιλίας, σπλάχνων, λαστὲξ, κορσέδες
★ Ζῶναι ἐγκυμοσύνης καὶ μετὰ τοκετὸν
★ Κηλεπίδεσμοι νέου τύπου
★ Περιπατητῆρες, ἀναπηρικὲς πολυθρόνες, πατερίτσες μαγγοῦρες, ρυθμιζόμενα μπαστούνια
★ Περιλαίμια, μαξιλαράκια FTEIKA ἐσώρουχα. Σουτιὲν TRIUMPH
Ἐκτελοῦνται συνταγαὶ ἰατρῶν ὅλων τῶν Ταμείων
ΤΗΛΕΦ. 221-888

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
Στὴ Γωνιὰ τοῦ Βιβλίου
Θὰ βρῆτε τὴ μόνη συγχρονισμένη ἐπιστημονικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία
"ΠΑΠΥΡΟΣ-ΛΑΡΟΥΣ"
τόμοι 38
στὴν ἐκπληκτικὴ τιμὴ τῶν 8.500 Δρχ.
Μὲ ἐντελῶς Δωρεὰν
1. Παγκόσμια Ἱστορία τομ 2
2. Ἱστορία πολιτισμοῦ τομ 1
Γωνιὰ τοῦ Βιβλίου
Ἁγ. Νικολάου 32 τηλ. 277-396

DREAM
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ
2 ΔΡΑΧ. ΡΕΥΜΑ ΤΟ 24ΩΡΟ
Τοποθετοῦνται δοκιμαστικῶς ἄνευ ὑποχρεώσεως ἀγορᾶς
ΕΙΔΙΚΑΙ ΤΙΜΑΙ ΔΙΑ ΜΟΝΟ ΚΡΕΒΒΑΤΙ
Γ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ
ΚΑΝΑΚΑΡΗ 191—ΤΗΛΕΦ. 274-423

Γραφεῖον ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΝ
"ΒΕΡΓΗ"
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 255 (ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ)
ΤΗΛΕΦ. 270-293 • ΠΑΤΡΑΙ
Κατόπιν μακροχρονίου συνεργασίας καὶ ἐπισταμένων μελετῶν ὑπὸ ὁμάδος οἰκονομολόγων ἀπεφασίσθη ἡ ἵδρυσις τοῦ ἡμετέρου Λογιστικοῦ καὶ Φοροτεχνικοῦ Γραφείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν "ΒΕΡΓΗ"
• Ὀργάνωσις καὶ παρακολούθησις λογιστηρίων (Ἑταιρειῶν-Ἐπιχειρήσεων) μὲ τὴν νέαν μεταρρύθμισιν Κ.Φ.Σ. δι' ἁπάσας τὰς κατηγορίας φορολογικῶν βιβλίων.
• Διαλύσεις καὶ συγχωνεύσεις Ἑταιρειῶν.
• Σύμβουλοι Οἰκονομικῶν Μονάδων κ.λ.π.

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ
ΔΗΜ. ΚΑΠΡΑΛΟΥ
ΠΑΤΡΑΙ—ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΑΡ. 11
ΚΑΤΩΘΙ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΟΛΓΑΣ — ΤΗΛΕΦ. 223.333
●
ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ
ΠΑΛΤΑ — ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΖΑΚΕΤΤΕΣ ΤΡΟΥΑΚΑΡ
ΕΤΟΛ—ΚΑΠΕΣ—ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ
ΤΙΜΕΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΣΑΣ

Εὐτυχισμένος
ὁ καινούργιος χρόνος
ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΕΙΟΝ
Α. ΚΑΤΡΙΒΕΣΗ